

OMYLACZ (20) *sb m*

o oraz a jasne (w tym w a 4 r. błędne znakowanie).

sg *N* omylacz (1). ◇ *D* omylaczowi (1). ◇ *V* omylaczu (2). ◇ *pl N* omylacze (8). ◇ *G* omylacz(o)w (5). ◇ *D* omylacz(o)m (1). ◇ *A* omylacze (1). ◇ *I* omylaczmi (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

Ten, kto zwodzi, działa chytrze, podstępnie; wprowadza w błąd w rzeczach wiary; nie stosuje się do zasad moralności i dobrych obyczajów; supplantator Mącz (20) : Supplantator, Zdraycá/ Ołzukáč/ Omyláč Mącz 302d; RejAp 180v; Pátrz iaka thu iest moc prawdy świętey/ iż musi ząwždy ząwięzić gębę kázdemu omylaczowi/ á kázdemu ktho łzuka tych drog áby ią zátłoczyć mogł. RejPos 227; iż chce Pan iáko ná probie mieć kościoł fwoy święty/ áby byli rozni wierni od niewiernych/ á ci omylacze mułzą być áż do łkończenia fwiátá wřzytkiego. RejPos 347, 187v.

omylacz czyj (6): RejAp 180v; Abowiem fwiát ten omylny ząwždy mułiał mieć/ y ták ząwždy będye miał áż do łkończenia łwego/ tákye omylácze á thákíe zwodniki łwoie. RejPos 187v. Cf »omylacz świata tego«.

W połączeniach szeregowych (2): RejAp 179; A tuby łie mieli kárác omylácze/ wymyłlácze/ pochlebny/ gdyż to łłyłzą/ iż przed kilkiem łlowek prawdy/ oni doktorowie/ oni thák vczeni ludzye/ mułieli zániemieć RejPos 227.

W przeciwstawieniu: »wierny sprawca ... omylacz« (1): Abowiem tu łłyłzyłz iáko Pan wierne łwe łprawce mocno dzierzy w oney [...] ręce łwoiey. [...] Ale tych omyláčzow znác iż nie dzierzy mocno w ręku łwoich RejAp 17.

Wyrażenia: »nieślachetny omylacz« (1): Pátrzay iáko ci niełláchetni omylácze/ ták pánowie iáko y połłowie/ vczynili łie Anyoły fwiátłóści/ y mowią ku Pánu tymi łłowy: Wiemy żeś ty Miłtrz/ wiemy żeś od Bogá przyłzedł/ [...] ále gorzki piołyn był pod ięzykiem ich: gdyż łłyłzyłz iż ná to byli przyłzli/ áby nie mowili iáko s Pánem/ iáko s Prorokiem/ ále áby go byli mogli w czym podchwycić RejPos 251.

»omylacz słow i Pisma Pańskiego« (2): Omylácze łłow y piłmá Páńłkiego. RejAp 11v marg [idem] Ee2v.

»omylacz świata tego« (4): RejAp 9v, 17; y Apołtołowie łwięci s thego cie przełtrzegáią/ ábyś łie pilnie chronił tych omyláčzow fwiátá thego. RejPos 26lv, 189v.

»złóściwy omylacz« (1): A ty cie to tłułzcze tych złóściwych omyláčzow dziś thák bárzo podczas prósbámi á podczas groźbámi odwodzą/ ábyś nie wołáł zą tym Pánem á zą tym práwem Mefyálzem łwoim RejPos 68v.

Szeregi: »omylacz a fałsznik« (1): A niechay łie teź ząwłtydáią oni omylácze á fáłsznicy fwiátá thego zą przezwiłká łwoie (marg) Wierni á niewierni páłterze. (–) RejAp 17.

»omylacz a matacz« (1): A theź thu Pan tákíe ná ołtátku połóził omyláčzmi á mátáčzmi ludzkíemi. RejAp 180v.

»omylacz a podstępnik« (1): Pátrzayże pilno/ co oni omylácze á oni podłstępnicy wnet vczynili RejPos 225.

»zawieszacz a omylacz« (1): To thák zówždy póspolicie bywa/ iż ci zówieszácze á omylácze zdádzą fie sobie być bárzo mądrzy/ á iż iuż ni od kogo áni náuki nie potrzebuią. *RejAp* 43v.

»omylacz a zwodnik« [szyk 1:1] (2): A zówftyday fie thu każdy zwodniku á omyláczu íwiátá tego/ co każełz klękác/ pádác/ álbo rozlicżne chwały dáwác/ [...] wymyłom íwiátá tego *RejAp* 9v; *RejPos* 187v.

[Wyraz występuje 19 r. w *RejAp* i *RejPos*.]

Synonimy: *fałsznik, fałszerz, kłamca, łgarz, matacz, oszukacz, oszust, podstępca.*

Cf [OMYLCA], OMYLNIK